

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 08/10/2022	I	F. C. II Women in Changing India	11.00 AM To 02.10 PM	130200	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- Q.1** Define the term socialization. Explain the factors which influence socialization. **10**
- Q.2** What are the three phases of the Women's movement? **10**
- Q.3** Explain the role of ideology in the construction of Gender. **10**
- Q.4** Write your opinion on the status of women in India. **10**
- Q.5** What type of work is carried out by Girl Child Labourers in India? **10**
- Q.6** Discuss the legal provisions for working women in India. **10**
- Q.7** What are the problems faced by women in receiving an education? **10**
- Q.8 A) Match the following:** **05**
A	B
1) "Sanskrita Stree Parashakti"	a) Foothills of the Himalayas
2) Panchayati Raj Act	b) Unorganized Sector
3) Concept of women empowerment	c) April 24, 1993
4) Industry of carpets, textiles, clothing, and footwear	d) International women conference at NAIROBI
5) Chipko Movement	e) University Song
- B) Answer in one sentence:** **05**
- 1) Define the Organised sector.
  - 2) Name a few Indian organizations which work for Women's Empowerment.
  - 3) What are the Provisions for the protection of working women?
  - 4) Which state tops the chart in female literacy in India?
  - 5) What do you mean by unorganized sector?
- Q.9 Write short notes (Any Five):** **25**
- a) Women Reservation in Panchayats
  - b) Child Labour (Prohibition and Regulation) Act, 1986
  - c) Laws for women
  - d) Negative stereotypes of women
  - e) Functions of Socialization in the Society
  - f) Education as an instrument of change

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 08/10/2022	I	F. C. II Women in Changing India	11.00 AM To 02.10 PM	130200	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- प्र.1 सामाजिकरणाची व्याख्या करा. तिला हातभार लावणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 10
- प्र.2 स्त्री चळवळीतील तीन टप्प्यांचे वर्णन करा. 10
- प्र.3 लिंग संकल्पना घडविण्यामध्ये विचारधारेची काय भूमिका असते ते स्पष्ट करा. 10
- प्र.4 भारतातील महिलांच्या स्थितीबद्दल आपले मत द्या. 10
- प्र.5 बालिका कामगारांकडून कोणत्या प्रकारची आर्थिक कामे केली जातात? 10
- प्र.6 कामकरी स्त्रियांसाठी संरक्षक कामगार कायदे यांची माहिती द्या. 10
- प्र.7 महिलांना शिक्षण घेताना कोणत्या अडचणी येत आहेत? 10
- प्र.8 अ) जोडया जुळवा. 05
अ) गट	ब) गट
1. "संस्कृता स्त्री पराशक्ति"	अ) हिमालय च्या तळघर
2. पंचायती राज कायदा	ब) असंघटित क्षेत्र
3. महिला सशक्तीकरण संकल्पना	क) 24 एप्रिल 1993
4. कालीन, वस्त्रे, कपडे आणि पादत्राणे उद्योग	ड) नाईरॉबी येथे आंतरराष्ट्रीय महिला परिषद
5. चिपको आंदोलन	इ) विद्यापीठाचे गीत
- ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. 05
- संघटित क्षेत्राची परिभाषा लिहा.
  - महिला सशक्तीकरणासाठी काम करणाऱ्या काही भारतीय संघटनांची नावे सांगा.
  - नोकरी करणाऱ्या महिलांच्या संरक्षणासाठी कोणत्या तरतुदी आहेत?
  - महिला साक्षरतेच्या बाबतीत भारतात कोणते राज्य पहिल्या क्रमांकावर आहे.
  - असंघटित क्षेत्र म्हणजे काय?

प्र.9 थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही पाच)

25

1. ग्राम पंचायतांमध्ये महिला आरक्षण
2. बाल कामगार (बंदी व नियमन) कायदा, 1986
3. महिलांसाठी कायदे
4. स्त्रियांचे नकारात्मक रूढी
5. समाजात समाजीकरणाची कार्ये
6. सामाजिक परिवर्तनाचे साधन शिक्षण

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 08/10/2022	I	F. C. II Women in Changing India	11.00 AM To 02.10 PM	130200	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- प्र.1 समाजीकरण शब्द को परिभाषित करें। समाजीकरण को प्रभावित करनेवाले कारकों की व्याख्या कीजिए। 10
- प्र.2 महिला आंदोलन के तीन चरणों का वर्णन करें। 10
- प्र.3 लिंग के निर्माण में विचारधारा की भूमिका के बारे में बताएं। 10
- प्र.4 भारत में महिलाओं की स्थिति पर अपनी रा दें। 10
- प्र.5 बालिका मजदूरों द्वारा किस प्रकार का कार्य किया जाता है? 10
- प्र.6 भारत में कामकाजी महिलाओं के लिए कानूनी प्रावधानों पर चर्चा कीजिए। 10
- प्र.7 शिक्षा प्राप्त करने में महिलाओं को किन समस्याओं का सामना करना पड़ता है? 10
- प्र.8 अ) निम्नलिखित जोड़ी मिलाइये। 05
अ	ब
1. "संस्कृति स्त्री पराशक्ति"	अ) हिमालय की तलहटी
2. पंचायती राज अधिनियम	ब) असंगठित क्षेत्र
3. महिला सशक्तिकरण की अवधारणा	क) 24 अप्रैल, 1993
4. कालीन, वस्त्र, कपड़े और जूते का उद्योग	ड) NAIROBI में अंतर्राष्ट्रीय महिला सम्मेलन
5. चिपको आंदोलन	ई) विश्वविद्यालय गीत
- ब) एक वाक्य में उत्तर लिखिए। 05
- संगठित क्षेत्र को परिभाषित करें।
  - कुछ भारतीय संगठनों का नाम बताइए जो महिला सशक्तिकरण के लिए काम करते हैं।
  - कामकाजी महिलाओं की सुरक्षा के लिए क्या प्रावधान है?
  - भारत में महिला साक्षरता में कौन सा राज्य शीर्ष पर है?
  - असंगठित क्षेत्र से आपका क्या मतलब है?

प्र.9 टिप्पणी लिखिए (कोई भी पांच)

25

1. पंचायतों में महिला आरक्षण
2. बाल श्रम (निषेध और विनियमन) अधिनियम, 1986
3. महिलाओं के लिए कानून
4. महिलाओं की नकारात्मक रूढ़ियाँ
5. समाज में समाजीकरण के कार्य
6. परिवर्तन के एक साधन के रूप में शिक्षा

Bachelor of Arts Examination: October - 2022
(Distance Education) (New Course)

Day & Date	Semester	Subject Name	Time	Code	Marks
Saturday 08/10/2022	I	F. C. II Women in Changing India	11.00 AM To 02.10 PM	130200	75

Instructions: 1) Question No. 8 & 9 are compulsory.
2) Attempt any four questions from the rest.

- પ્ર.૧ ‘સામાજિકરણ’ શબ્દ ની વ્યાખ્યા આપી તેને અસર કરતા પરિબળોને સમજાવો. ૧૦
- પ્ર.૨ મહિલા ચળવળના ત્રણ તબક્કા વર્ણવો. ૧૦
- પ્ર.૩ લિંગ બંધારણ માં વિચારધારાની ભૂમિકા સમજાવો. ૧૦
- પ્ર.૪ ભારતમાં સ્ત્રીઓ ના દરજ્જા અંગે તમારો અભિપ્રાય આપો. ૧૦
- પ્ર.૫ બાળ મજૂરો દ્વારા કયા પ્રકારનું કામ કરવામાં આવે છે? ૧૦
- પ્ર.૬ ભારતમાં કામ કરતી મહિલાઓ માટે કાયદાકીય જોગવાઈઓની ચર્ચા કરો. ૧૦
- પ્ર.૭ મહિલાઓને શિક્ષણ પ્રાપ્ત કરવામાં કઈ સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે? ૧૦
- પ્ર.૮ અ) કોલમ મેચ કરો. ૦૫
(અ) ૧) “સંસ્કૃતા શશસ્ત્રી પરાશકિત” ૨) પંચાયતિ રાજ કાયદો ૩) મહિલા સશક્તિકરણની કલ્પના ૪) કારપેટ, કાપડ, કપડાં અને ફૂટવેર ઉદ્યોગ ૫) ચિપકો આંદોલન	(બ) અ) હિમાલયની તળેટીઓ બ) સંગઠિત ક્ષેત્ર ક) ૨૪ એપ્રિલ ૧૯૮૩ ડ) નાઈરોબી ખાતે આંતરરાષ્ટ્રીય મહિલા પરિષદ ઈ) યુનિવર્સિટી ગીત
- બ) એક વાક્યમાં જવાબ આપો. ૦૫
- ૧) સંગઠિત ક્ષેત્રને વ્યાખ્યાયિત કરો.
- ૨) મહિલા સશક્તિકરણ માટે કાર્ય કરતી કેટલીક ભારતીય સંસ્થાઓના નામ આપો.

- ૩) કામ કરતી મહિલાઓના રક્ષણ માટેની જોગવાઈઓ શું છે?
- ૪) ભારતમાં સ્ત્રી સાક્ષરતામાં કયું રાજ્ય ટોચ પર છે?
- ૫) અસંગઠિત ક્ષેત્ર શું છે?

પ્ર.૯ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ પાંચ)

૨૫

- ૧) ગ્રામ પંચાયતોમાં મહિલા અનામત
- ૨) બાળ મજૂર (નિષેધ અને નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૮૬
- ૩) સ્ત્રીઓ માટે કાયદા
- ૪) સ્ત્રીઓની નકારાત્મક છબીઓ
- ૫) સમાજ માં સમાજીકરણના કાર્યો
- ૬) પરિવર્તનનાં સાધન તરીકે શિક્ષણ